

Council of Europe
Conseil de l'Europe
Consiliul Europei

European Union
Union Européenne
Uniunea Europeană

Secțiunea Media
Direcția de Cooperare
Directoratul General pentru Drepturile Omului și Afaceri Juridice

Strasbourg, Iunie 2011

ANALIZE ȘI COMENTARII

ASUPRA PROIECTULUI CODULUI AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

De către:

Dl. Bernd Möwes¹
și
Dl. Stephen Whittle²

¹ Consultant independent

² Consultant independent, fost Controlor, Politică Editorială, BBC

Codul Audiovizualului al Republicii Moldova

INTRODUCERE

Această analiză efectuată pentru Consiliul Europei se bazează pe o traducere în limba engleză a proiectului Codului Audiovizualului, primit la Strasbourg în mai 2011. Această analiză ia în considerare problemele tratate de expertiza precedentă, efectuată de Eve Salomon și Karol Jakubowicz, în mai 2006. ("CoE S / J")

Proiectul codului reprezintă o etapă succesivă în călătoria efectuată de către Republica Moldova spre un cadru legislativ în domeniul mass-media audiovizuală, care este în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și care reflectă atât exigențele Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră (CETT), cât și prevederile Directivei serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV) 2010/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, intrată în vigoare în aprilie 2010.

Standarde de analiză

Analiza noastră se bazează primordial pe instrumentele europene care asigură un cadru legal în domeniul prestării serviciilor mass-media audiovizuale în spațiul european, și anume:

- Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), în special articolul al 10-lea, precum și deciziile relevante ale Curții Europene a Drepturilor Omului;
- Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră (CETT);
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (UE), în special articolul al 11-lea;
- deciziile relevante ale DSMAV și ale Curții Europene de Justiție.

În cazul în care a fost necesar, am făcut referințe și la alte convenții față de care Republica Moldova are obligații, ca, de exemplu, Convenția-Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.

Articolul 10 al CEDO este piatra de temelie a libertății presei în Europa. Pe parcursul anilor, Comitetul de Miniștri și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei au dezvoltat (și sunt încă în curs de dezvoltare), mai multe recomandări și declarații ce au fost aplicate ulterior în practică sub formă de standarde pentru mass-media europene și care au influențat - deși nu sub aspect juridic - elaborarea CETT și a DSMAV, precum și a legislațiilor naționale în domeniul mass-media.

Acest set de recomandări și declarații se conțin, cu precădere, în:

- Recomandarea nr R (91) 5 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la dreptul la extrase din evenimente majore ce constituie obiectul drepturilor de exclusivitate pentru radiodifuziunea televizată într-un context transfrontalier;
- Recomandarea nr R (96) 10 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la garantarea independenței serviciului public de radiodifuziune;
- Recomandarea Rec (2000) 23 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la independența și funcțiile autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii;
- Recomandarea nr R (2000) 7 a Consiliului Europei, Comitetului de Miniștri cu privire la dreptul jurnaliștilor de a nu dezvălui sursele de informație;
- Recomandarea Rec (2003) 9 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la măsurile de promovare a contribuției democratice și sociale a televiziunii digitale;
- Recomandarea Rec (2004) 16 a Comitetului de Miniștri cu privire la dreptul la replică în noul mediu mass-media;
- Declarația din 27.09.2006 a Comitetului de Miniștri cu privire la garantarea independenței serviciului public de radiodifuziune;
- Recomandarea CM / Rec (2007) 2 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la pluralismul mijloacelor mass-media și diversitatea conținutului mediatic;
- Recomandarea CM / Rec (2007) 3 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind misiunea serviciului public în domeniul mass-media în societatea informațională;
- Declarația din 31.01.2007 a Comitetului de Miniștri privind protecția rolul mass-media în democrație, în contextul concentrării mass-media;
- Recomandarea CM / Rec (2007) 15 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la măsurile de acoperire a campaniei electorale de către mass-media;

- Recomandarea CM / Rec (2007) 16 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la măsurile de promovare a valorii serviciului public pe Internet;
- Declarația din 26.03.2008 a Comitetului de Miniștri cu privire la independența și funcțiile autorităților care reglementează sectorul de radiodifuziune;
- Declarația din 11.02.2009 a Comitetului de Miniștri cu privire la rolul mass-media pentru comunitate în promovarea coeziunii sociale și a dialogului intercultural;
- Recomandarea CM / Rec (2009) 5 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la măsurile de protecție a copiilor contra informației și comportamentului dăunător și de promovare a participării lor active la formarea noului mediu informațional și comunicațional.

Am contrapus, de asemenea, proiectul Codului Audiovizualului cu dispozițiile legislației Vest-europene în domeniul mass-media și cu codurile de reglementare a conținutului mediatic care au demonstrat o practică de aplicare eficientă.

În prezent, CETT diferă în mai multe privințe de DSMAV. Mai importantă este diferența ce vizează domeniul de aplicare: actuala CETT acoperă numai serviciile de televiziune, pe când DSMAV și-a extins sfera de aplicare asupra serviciilor mass-media audiovizuale. În cadrul Consiliului Europei, lucrările de ajustare a CETT la noile prevederi ale DSMAV au fost stopate, după ce Comisia Europeană a declarat că Uniunea Europeană deține competența exclusivă asupra aspectelor abordate în proiectul Convenției revizuite și că statele membre ale UE nu le este permis să devină, pe cont propriu, parte la Convenție. De asemenea, Comisia Europeană a explicat faptul că UE nu intenționează să devină parte la convenție, acest lucru ar constrânge viteza și domeniul de aplicare al politicilor în domeniile acoperite.

Aceasta creează o situație dificilă pentru statele membre la CETT care sunt deja membre ale UE, precum și pentru țările care intenționează să devină, pe viitor, state membre ale UE, ca, de exemplu, Republica Moldova. În Introducerea proiectului Codului Audiovizualului se indică în mod expres că acesta va crea cadrul necesar pentru a fi pusă în aplicare DSMAV. De aceea, în cazurile de nepotrivire cu CETT, în procesul de analiză am aplicat doar standardele DSMAV.

Evaluare Generală

Prezentul proiect de Cod se bazează, în mod clar, pe cadrul european și reflectă o majoritate a recomandărilor și sugestiilor făcute de expertiza anterioară a Consiliului Europei. Salutăm anumite realizări semnificative, de exemplu, referitoare la concentrarea proprietății în domeniul mass-media, (art. 105-109) și importanța acordată radiodifuzorilor comunitari, precum și încercările de a clarifica rolul și atribuțiile specifice ale Consiliului și ale serviciului public de radiodifuziune (SPR). Dar, ca și legea precedentă, noul proiect de Cod conține cerințe complexe, expuse în detaliu, care, deși se conformează standardelor europene, completează legislația primară cu detalii și profunzime inutilă. Aceste detalii ar putea fi incluse în codul organismului de reglementare sau în statutul SPR (mai ales prevederile detaliate privind publicitatea și sponsorizarea, dispozițiile referitoare la protecția minorilor, precum și rolul, atribuțiile, competențele și structura Comitetului managerial al Tele-Radio Moldova (TRM)).

Uneori, proiectul de Cod nu se aliniază textelor europene și noi propunem modalități de omitere a acestui inconvenient.

Avem unele dubii referitor la oportunitatea de a cere serviciilor de programe de televiziune/radiodifuziune să rezerveze pentru difuzarea programelor autohtone nu mai puțin de 50% din emisie, fapt stipulat de articolul 7.

Se atestă în continuare o lipsă acerbă de claritate în ceea ce privește independența CCA, ca organism de reglementare și a Companiei TRM, exemplificată prin metoda de numire a președintelui, precum și ingerența Parlamentului și a Președintelui RM în activitatea CCA (articolul 82 (1) prevede că “Parlamentul exercită controlul asupra activității Consiliului Audiovizualului”). Și articolul 128 conține o stipulare similară referitoare la implicarea Parlamentului în activitatea Companiei TRM). Aceasta certifică faptul că controlul politic asupra audiovizualului continuă să fie o provocare. Din nou vom recomanda schimbări.

Recomandăm atât CCA, cât și Consiliului de Supraveghere să opteze pentru o reflectare mai extinsă a diversității societății moldovenești și să respecte echilibrul de gen (se are în vedere componența CCA), precum și să insiste asupra unei implicări mai sugestive a societății civile în procesul decizional.

Standarde Europene

În domeniul serviciilor mass-media audiovizuale, DSMAV este elementul specific al legislației europene ce trebuie respectată. Cu toate acestea și alte componente ale legislației UE formează cadrul juridic pentru aceste servicii. Una dintre cele mai importante prevederi dintre acestea vizează dreptul la concurență, garantat prin Legea RM cu privire la ajutoarele de stat, care trebuie să fie respectată, deoarece reglementează relațiile dintre furnizorii de servicii mass-media audiovizuale publici și privați, în scopul de a se asigura o concurență loială între aceștia.

Aceste cerințe sunt incluse în Declarația Comisiei Europene cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat serviciilor publice de radiodifuziune. Prezenta Declarație suplinește Declarația din 15.11.2001 a Comisiei Europene și intenționează să ajusteze normele privind ajutoarele de stat, la schimbările din peisajul mass-media în mediul on-line.

Declarația Comisiei Europene din 2009 condiționează admisibilitatea finanțării de stat, printre altele, de:

- o mandatare clară și precisă a misiunii de SPR (serviciu public de radiodifuziune), definit printr-un act oficial (act legislativ, contract, cu termenii de referință incluși);
- activitățile finanțate prin ajutoare de stat aduc o valoare adăugată pe dimensiunea satisfacerii nevoilor sociale, democratice și culturale ale societății;
- o monitorizare transparentă și eficientă a îndeplinirii misiunii de serviciu public de radiodifuziune, efectuată de către o autoritate competentă în domeniu, sau un organism desemnat după principii de profesionalism și competență, realment independent de managementul serviciului public de radiodifuziune.
- o delimitare clară între serviciul public de radiodifuziune și serviciul privat de radiodifuziune și separarea modalităților de finanțare a activității acestora (fără subvenții încrucișate);
- nicio supracompensare pentru îndeplinirea misiunii de serviciu public;
- controlul financiar va fi exercitat periodic și în mod eficient de către un organism din exterior;
- control obiectiv ex-ante al noilor servicii importante lansate de serviciul public de radiodifuziune, comparând impactul pe piață a unor astfel de servicii cu valoarea publică a acestora (testul-3-pași), control efectuat de către un organism independent de managementul serviciului public de radiodifuziune;
- respectarea principiilor economiei de piață în procesul de activitate comercială.

Proiectul Codului Audiovizualului prevede ajutoarele de stat oferite serviciului public de radiodifuziune (art. 120). Acesta prezintă reguli clare privind misiunea de SPR, cere transparență și permite utilizarea noilor tehnologii de transmitere a programelor (art. 111, 113). Este mai puțin clar dacă măsurile de precauție necesare pentru introducerea unui control obiectiv **ex-ante** asupra noilor servicii importante sunt adecvate.

Recomandăm să verificați dacă legislația în domeniu a Republicii Moldova satisface toate cerințele incluse în Declarația Comisiei Europene din 2009, cu toate că RM nu poate fi obligată, deocamdată, să se conformeze integral legislației UE.

Mai multe dispoziții necesită, de asemenea, anumite rectificări, pentru a se conforma standardelor legislației europene:

- * Articolul 2 (2), Subiecții prezentului Cod;
- * Articolul 3 Semnificația termenilor utilizați;
- * articolul 4 (2), Scopul și sfera de aplicare;
- * Articolul 6 (1), (5), Opere audiovizuale europene;
- * Articolul 11 (4), Protecția minorilor;
- * Articolul 17 (7), Accesul la evenimente de importanță majoră;
- * Articolul 28 alineatul (2), Cerințe generale privind difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale;
- * articolul 29 alineatul (2), Protecția minorilor, în domeniul comunicărilor comerciale audiovizuale;
- * Articolul 38 (4), Inserarea publicității și a teleshopping-ului în serviciile de programe TV și Radio;
- * articolul 47 alineatul (2), Dreptul de a plasa produse și servicii;
- * Articolul 50, Interdicții privind plasarea de produse și servicii;
- * Articolul 53, Cerințe generale privind publicitatea și teleshopping-ul pentru băuturile alcoolice;
- * Articolul 67 (5), Publicitatea și teleshopping-ul pentru suplimentele alimentare, suplimentele nutritive, vitamine și nutrienți;
- * articolul 74, Statutul Consiliului Audiovizualului;
- * Articolul 82 (1), Controlul Parlamentar asupra activității Consiliului Audiovizualului;
- * articolul 88 alineatul (6), Dispoziții generale;
- * articolul 97 alineatul (3), libera retransmisie;
- * Articolul 113, Atribuțiile radiodifuzorului public;

* Articolul 114 (1), Drepturile radiodifuzorului public;

* articolul 129, Producatorii independenți.

Dificultăți de traducere

Uneori, varianta engleză a textului atestă anumite neclarități, de aceea, în cazul în care nu suntem siguri ce anume se are în vedere, căutăm lămuriri.

Articole fără comentarii

Nu ne referim în analiza detaliată la aceste articole, deoarece nu facem niciun comentariu pe marginea lor.

ANALIZA DETALIATĂ

TITLUL

În varianta actuală, Proiectul Codului se referă nu doar la serviciul de radiodifuziune (de exemplu, televiziune și radio -.. Cf. definiția acestui termen este prezentată în articolul 3), dar și la serviciile mass-media audiovizuale la cerere (servicii nonliniare).

Recomandăm ca domeniul de aplicare extins al Codului să se reflecte într-un nou titlu, ca, de exemplu, "*Codul Republicii Moldova cu privire la Serviciile Mass-media Audiovizuale*" sau titlul "*Codul Audiovizualului*", încă în vigoare, poate fi păstrat.

Textul final trebuie să reflecte, de asemenea, titlul oficial al DSMAV, în varianta publicată în Jurnalul Oficial al UE:

"Legea creează cadrul necesar pentru a pune în aplicare Directiva 2010/13/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 95 din 15 aprilie 2010".

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Obiectul de reglementare

(2 b) formularea este evazivă și necesită o aliniere mai exactă la art. 2 (6) din DSMAV, care se referă la recepționarea "**de către public în**" unul sau mai multe state membre ale UE, nu de către statele membre însele. Având în vedere faptul că actualul proiect de Cod al Audiovizualului intenționează să-și extindă aplicabilitatea asupra a toate serviciile media audiovizuale care sunt destinate, în exclusivitate, recepționării de către public în țări care nu sunt state membre la CETT, termenii prezentei convenții ar trebui să fie, de asemenea, utilizați.

În plus, dat fiind faptul că nu toate statele membre ale UE sunt state membre la CETT, vă sugerăm să includeți în această dispoziție și serviciile media audiovizuale care sunt destinate în exclusivitate recepționării de către public în statele membre ale UE.

Propunem:

"Serviciile media audiovizuale destinate în exclusivitate recepționării de către public în țările care nu sunt state membre ale Uniunii Europene sau state membre la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră și care nu sunt recepționate, direct sau indirect, cu echipamente standard de consum într-unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene sau într-unul sau mai multe state membre la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră; "

Art. 2. Subiecții prezentului cod

Relația dintre art.1 alineatul (2) litera (b) și art. 2 (2) nu este clară.

Art.1 alineatul (2) litera (b) exceptează, în anumite condiții, serviciile media audiovizuale destinate recepționării de către public în statele care nu sunt membre la CETT (și, eventual, statele care nu sunt membre ale UE), de la aplicarea proiectului Codului Audiovizualului, întrucât art. 2 (2) îi scutește pe unii dintre acești furnizori de servicii de radiodifuziune, de la aplicarea proiectului Codului Audiovizualului în cazul în care programele lor sunt "destinate în exclusivitate străinătății". Termenul "străinătate" include statele membre la ECTT și membre ale Uniunii Europene.

În măsura în care serviciile de televiziune sunt vizate, specificăm faptul că, în formula actuală, art. 2 (2) contravine art.3 din CETT (a se vedea, de asemenea, articolul 5 (6) din CETT.) La fel, art.2 (2) nu se conformează nici Directivei serviciilor mass-media audiovizuale (radiodifuzorii nu pătrund în sfera de incidență a acesteia).

Propunem:

Eliminarea din textul Codului a art. 2 (2), sau adaptarea textului la art. 1 alineatul (2) litera (b) revizuit și reformulat, sau limitarea acestei dispoziții la posturile de radio.

Art. 3. Semnificația termenilor utilizați

Serviciu media audiovizual. Această definiție este identică, ca formă, cu cea prezentată în DSMAV, dar sensul diferă, deoarece sfera de aplicare a proiectului Codului Audiovizualului include și serviciile de programe de radiodifuziune. Aceasta ar putea să creeze anumite nedumeriri. Semnificația comună a termenului “audiovizual”, în legislația europeană, exclude transmisiile de sunet pur. Prin urmare, pentru o delimitare clară a acestor termeni, este recomandabil de a exclude serviciile de programe de radiodifuziune din definiția termenului “*serviciu media audiovizual*” și definirea lor în mod separat. Bineînțeles, aceasta antrenează anumite modificări și ajustări la definițiile prezentate ulterior.

Serviciu generalist de televiziune sau radiodifuziune. Sugerăm inserarea cuvântului “*primordial*” înainte de “*informativ, educativ și de divertisment*”. Această inserare se aliază câtorva legi în domeniul mass-media din spațiul Vest-european și ajută în a evita o definire prea restrictivă sau îngustă a misiunii de radiodifuzor - în special de radiodifuzor privat - și posibilele discuții referitoare la caracterul admisibil al anumitor programe, inclusiv mesaje audiovizuale cu caracter comercial.

Serviciu tematic de televiziune sau radiodifuziune. Presupunem că “*anumit domeniu*”, se referă la programe similare după conținut și nu semnifică aici “*segment geografic*”. Sugerăm a se verifica dacă în textul original este evitată această confuzie.

Transmisie. Recomandăm reformularea acestei definiții, astfel încât să fie în corcondanță cu definițiile prezentate în art. 2 din CETT și revizuirea art. 2 litera (b) din Cod. Având în vedere că expresia “*servicii media audiovizuale*” acoperă, de asemenea, și serviciile audiovizuale la cerere, utilizarea termenului “*difuzare*” nu este adecvată.

Propunem:

“*Furnizarea prin emițător terestru, cablu, satelit, internet sau alte mijloace tehnice a serviciilor media audiovizuale destinate recepționării de către public*”.

Retransmisie. Având în vedere sugestiile anterioare pe marginea definiției pentru “transmisie”, propunem ca termenul “*transmiterea*” să fie înlocuit cu “*furnizarea*”.

Definiția termenului “transmisie”, prezentată în proiectul Codului Audiovizualului este mai restrictivă decât omoloaga sa din art. 2 (b) al CETT, odată ce impune ca retransmisia serviciilor de programe de televiziune sau a unor părți importante ale acestor servicii să fie completă și să nu conțină modificări la nivel de conținut, întrucât proiectul Codului Audiovizualului cere “păstrarea integrității lor, fără nicio modificare a conținutului”. După părerea noastră, aceste restricții pot să nu permită încheierea acordurilor între radiodifuzori și distribuitorii de servicii pentru retransmisia unor versiuni prescurtate, fără a interveni în conținutul acestora, a serviciului media audiovizual linear. Această limitare a libertății contractuale a radiodifuzorilor și a distribuitorilor de servicii este realizată în mod intenționat de către autorii proiectului Codului Audiovizualului?

Comunicare comercială audiovizuală. În această definiție este transcrisă prima parte a definiției prezentată în Art.1 (1) (h) din DSMAV, fiind completată cu expresia “mesaje sonore”. Cu toate acestea, din textul definiției folosită în DSMAV este eliminată următoarea propoziție ce delimitează faptul că comunicarea comercială audiovizuală este prestată în schimbul unei plăți sau al unei contraprestații și, de asemenea, sunt eliminate și exemplele de comunicații comerciale audiovizuale. Dat fiind faptul că definiția nu include condiția de “plată”, aceasta poate fi sugerată (asa cum a fost la elaborarea DSMAV), de exemplu, ca apelurilor în scopuri caritabile difuzate fără plată să fie incluse în limitele de timp pentru publicitate (considerentul 31 din DSMAV prevede clar că anunțurile de interes general și apelurile umanitare difuzate cu titlu gratuit nu sunt considerate ca fiind comunicații audiovizuale comerciale). În plus, apare problema dacă plasarea de produse trebuie considerată ca fiind comunicare comercială audiovizuală.

Propunem:

În Codul Audiovizualului al Republicii Moldova să fie transcrisă definiția prevăzută la art.1 (1) litera (h) din DSMAV.

Comunicare audiovizuală cu conținut comercial mascat. Această definiție este similară celei prezentate în art. 1 (1) litera (j) din DSMAV, dar, din nou, este omisă ultima teză a definiției din DSMAV, unde este indicată condiția de plată sau compensație similară pentru comunicarea audiovizuală cu conținut comercial mascat. Prin preluarea completă a definiției din DSMAV, se va evita orice insinuare precum că, prin eliminarea acestei porțiuni de text, Proiectul Codului Audiovizualului intenționează să modifice sensul definiției prezentate în DSMAV.

Propunem:

Pe motivul transparenței și al clarității, în art.3 (1) în proiectul de Cod al Audiovizualului să fie transcrisă definiția completă, prezentată în art. 1 (1) litera (j) din DSMAV.

A se vedea, de exemplu, Codul Oficiului de Comunicații OFCOM al Regatului Unit: “*Publicitatea mascată implică o referire la o marcă de produs, serviciu sau activitate comercială în cadrul unui program, în cazul în care o astfel de referință este destinată pentru a servi drept publicitate, dar publicul nu o percepe ca atare. Acest tip de publicitate mascată poate fi considerată ca fiind intenționată, în cazul în care este difuzată contra plată sau a altor tipuri de recompensă pentru difuzor sau producători*”.

Publicitate. Sensul expresiei “ramură de activitate” nu este clar. Ultimele cuvinte: “în schimbul unei plăți” din definiția expusă în DSMAV nu au fost transcrise. Este aceasta o omisiune intenționată? Și, dacă da, de ce? Se cere remarcat faptul că definiția noțiunii “publicitate” din CETT - încă în vigoare – este mai cuprinzătoare decât cea cu care se operează în DSMAV. În art. 2 (f) din CETT se indică faptul că această noțiune include și acțiunea de a promova o cauză sau o idee, sau de a produce oricare alt efect dorit de către furnizorul de publicitate. Proiectul Convenției privind serviciile media audiovizuale în mediu transfrontalier a Consiliului Europei nu a schimbat această clauză.

Mesaj subliminal. Ar putea fi vorba aici despre o problemă de traducere, dar Codul OFCOM definește mai clar termenul vizat: "Radiodifuzorii nu pot utiliza tehnici care exploatează posibilitatea de a transmite mesaje către telespectatori și ascultători, sau de a influența în alt mod mintea lor, fără ca aceștia să fie conștienți sau pe deplin conștienți de ceea ce a avut loc".

Sponsorizare. În definirea acestui termen autorii se ghidează de art. 1 (1) litera (k) din DSMAV, dar definiția prezentată în Proiectul de Cod este una omisivă (este eliminată expresia “servicii sau” după “la finanțarea de”). În consecință, domeniul de aplicare al termenului “sponsorizare”, definit în proiectul Codului Audiovizualului este mai restrictiv și nu este în conformitate cu DSMAV.

Propunem:

A insera expresia “servicii sau” în definiția prezentată în proiectului Codului Audiovizualului

Eveniment de importanță majoră. Conform CETT și DSMAV, acesta este un eveniment nu doar “de interes”, dar “de importanță majoră” pentru societate. Această calificativ (care se regăsește în Codul Audiovizualului, 2006), necesită, de asemenea, de a fi reflectat și în definiția din proiectul Codului Audiovizualului.

Propunem:

A insera cuvântul “major” după “interes”.

Licență de retransmisie. Îmbinarea de cuvinte “o ofertă de” a fost introdusă pe post de modificare a definiției prezentate în Codul Audiovizualului 2006. Însemnătatea prezentei inserții nu este evidentă.

Licență tehnică. Cuvântul “utilizarea” din fracțiunea de text: “legalizează utilizarea mijloacelor tehnice de telecomunicații prin eter și prin cablu ...” din definiția prezentată în art. 2 (e) al Codului Audiovizualului, 2006 este eliminat în mod intenționat din proiectul Codului Audiovizualului?

Licență de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru. În definiția acestei expresii este inerent să se insereze verbul “conferă”, astfel încât se va citi: “actul juridic, prin care se acordă unei persoane fizice sau juridice, autorizate în condițiile legii de autoritatea administrației publice centrale de specialitate, să furnizeze rețele de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice destinate publicului, și conferă acestuia dreptul de a utiliza pe o perioadă determinată frecvențele radio, în sistem digital terestru”.

Criptare. Semnificația adjectivului “incerte” nu este clară. Se are în vedere “medii nesigure”? Deci se va citi: “modalitatea de modificare a unui flux de informații în format electronic după un algoritm prestabilit, în vederea protejării acestuia la transmisia prin medii nesigure, reconstituirea informației inițiale fiind posibilă doar prin folosirea unui algoritm de decriptare adecvat”. (Confuzie ce ține de traducere – nota autorilor)

Opere audiovizuale europene. Această definiție (se aseamănă, după modalitatea de redactare, cu definiția prezentată în art. 2 (e) din CETT), este, totuși, mai extensivă decât cea indicată în art. 6 (1) din proiectul Codului Audiovizualului, care se bazează pe art. 1 (1) (n) 2 - 4 din DSMAV. Prin urmare, ar putea să contravină DSMAV. Acesta a fost unul dintre motivele pentru care art. 2 (e) din proiectul Convenției Europene privind televiziunea transfrontalieră a fost ajustat.

Propunem:

Înlocuirea definiției prezente cu cea prezentată în aliniatele 1-6 din art. 6 al proiectului Codului Audiovizualului, dar, în redacția nouă, articolul 3 ar fi prea lung. Prin urmare, sugerăm a se renunța la o definiție a termenului în articolul 3 și păstrarea articolului 6. Nu există nici o soluție perfectă!

Programe autohtone. Nici CETT nici DSMAV nu definesc termenul “program autohton” și nici legislația europeană nu conține dispoziții care să vizeze difuzarea de programe autohtone. Republica Moldova este liberă să introducă dispoziții de acest tip, cu condiția ca acestea să nu încalce alte legi europene sau internaționale cu caracter obligatoriu pentru Republica Moldova.

Programe proprii. A se vedea comentariul pe marginea expresiei “programe autohtone” mutatis mutandis.

Art. 4. Scopul și sfera de aplicare.

(1) Această precizare referitoare la scopul Codului este oportună. Cu toate acestea, comportă un caracter general și este foarte concisă. Sugerăm să fie specificate aici obiectivele importante pe care și le asumă acest Cod (de exemplu, să asigure dreptul de a

primi informații corecte și obiective, să contribuie la formarea liberă a opiniilor, să garanteze dreptul la independență editorială și libertatea de exprimare, să asigure menținerea pluralismului de opinii și să susțină cultura națională și creativitatea). A se vedea, de asemenea, CoE S / J.

(2 c) Această dispoziție nu este în conformitate cu art. 2 alineatul (3) litera (b) din DSMAV: furnizorul de servicii mass-media audiovizuale intră sub jurisdicția Republicii Moldova, chiar dacă deciziile editoriale sunt luate în Republica Moldova, în timp ce sediul central, precum și o parte semnificativă a forței de muncă a furnizorului sunt într-un stat membru al Uniunii Europene. Art. 2 alineatul (3) litera (b) din AVMSD s-ar aplica între statele membre UE; un stat membru al UE ar pretinde competență în cazul în care sediul și o parte semnificativă a forței de muncă se află în alt stat din UE. Dacă una dintre părți este o țară terță (ca Republica Moldova în prezent), art. 2 alineatul (3) litera (c) din AVMSD s-ar aplica, din nou, unui stat membru al UE. Pentru a evita eventuale conflicte, vă recomandăm omiterea părții a doua ("sau într-un stat membru al Uniunii Europene în care furnizorul de servicii media își are sediul.") art. 4 alineatul (2) litera (c).

(4 c) Chiar dacă nu există criterii de competență pentru distribuitorii de servicii prevăzute în AVMSD, această dispoziție ar putea intra în conflicte cu legea europeană (art. 49 – 55, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - TFUE). Se poate presupune că un stat membru al UE ar pretinde competență în cazul în care un distribuitor de servicii are sediul pe teritoriul său și o parte semnificativă a forței de muncă lucrează în interiorul granițelor sale. Cf. comentarii la 2 c de mai sus.

Art. 6. Opere audiovizuale europene

(1 c) În corespundere cu alineatul 4, această dispoziție limitează sfera de aplicare a termenului "*opere europene*", în formula folosită în DSMAV, unde se stipulează că aceste lucrări trebuie să își aibă originea în statele europene. DSMAV a omis această condiție, prin eliminarea art. 6 alineatul (1) litera (c) (3) din Directiva "Televiziune fără frontiere" (TFF) și înlocuirea acestei dispoziții prin art. 1 (1) litera (n) (iii) din DSMAV: "*Acorduri privind sectorul audiovizual*", care precizează, de asemenea, că aceste acorduri pot fi încheiate cu țări terțe, iar operele realizate în cadrul unor acorduri bilaterale de coproducție cu producătorii stabiliți în țări terțe, în dependență de conținutul acordului individual, pot fi considerate "*opere europene*".

Propunem:

Înlocuirea textului actual cu textul art. 1 (1) litera (n) (iii) din DSMAV.

(3) (c) Semnalăm o greșală de tipar: cuvântul "*autorii*" necesită de a fi substituit, astfel, se va citi: "*coproducătorii*". (În textul original nu figurează cuvântul "*autorii*" – nota autorilor)

(4) Această stipulare se bazează pe art. 6 (3) din Directiva "Televiziune fără frontiere", articol ce nu a fost păstrat în DSMAV. Cf. Vezi comentariile de mai sus.

Propunem:

Eliminarea prezentului alineat.

(5) art. 1 (4) din DSMAV cere coproducătorilor din UE să furnizeze "*un procent majoritar*" din totalul costurilor de producție și nu un "procent major". (În textul original figurează expresia "un procent majoritar" la fel și în DSMAV – nota autorilor).

Propunem:

Expresia "procentaj major" va fi înlocuită cu "un procent majoritar".

(6) Această prevedere se bazează pe art. 6 (5) din Directiva TFF, articol ce nu a fost păstrat în DSMAV.

Propunem:

Excluderea prezentului alineat.

(7) Referitor la termenul "furnizorii de servicii media audiovizuale liniare", vezi comentariile la art. 7 (6).

Semnificația termenului "programe de divertisment" nu vizează doar "*jocurile*", noțiune folosită în art. 16 (1) din DSMAV. Sugerăm să adaptați alineatul prezent la modul de redactare a art. 16 (1) din DSMAV.

Salutăm intenția expusă în proiectul Codului Audiovizualului de a promova difuzarea operelor europene. Cu toate acestea, constrângerea furnizorilor de servicii media audiovizuale de a rezerva operelor europene nu mai puțin de 75% din timpul de emisie (cu excepția anumitor programe) este una excesivă. În prezent, procentajul mediu de opere europene televizate difuzate în statele membre ale UE este de aproximativ 63%.

Experiența demonstrează faptul că serviciile publice de televiziune care au un venit stabil și sigur, provenit din taxele de abonament, subvenții și altele, atingerea proporției de 75% nu constituie o problemă. Alta este situația în sectorul privat: pentru multe posturi este dificil, din motive economice, să rezerveze operelor europene "*o proporție majoritară*" (adică 50% și mai mult) din timpul lor de emisie", după cum prevede art. 16 (1) din DSMAV. Introducerea proporției de 75% ar putea pune în

pericol dezvoltarea durabilă și viabilă din punct de vedere economic a sectorului privat de radiodifuziune (inclusiv radio) din Republica Moldova.

Art. 16 (1) DSMAV impune difuzarea operelor europene într-o proporție majoritară numai *“în cazul în care acest lucru este posibil și folosind mijloace adecvate”*. Această dispoziție ține cont de specificul anumitor canale specializate care se concentrează pe difuzarea operelor non-europene. Art. 6 (7) din prezentul proiect al Codului Audiovizualului nu prevede excepții, în comparație cu art. 16 (1) din DSMAV, fapt ce poate agrava situația în domeniul audiovizualului din Republica Moldova.

De asemenea, atragem atenția asupra art.18 din DSMAV care stipulează că *“prezentul capitol [“Promovarea producției și distribuției de programe de televiziune”] nu se aplică emisiunilor de televiziune adresate unei audiențe locale și care nu fac parte dintr-o rețea națională”*.

Propunem:

O revizuire a standardelor fixate, cu includerea posibilității de a trasa obiective diferite pentru radiodifuzorii publici și privați, precum și excluderea radiodifuzorilor locali.

Producătorii independenți

Proiectul Codului nu transpune, în măsura cuvenită, prevederile art. 17 din DSMAV, care impune radiodifuzorii să rezerveze cel puțin 10% din timpul lor de emisie sau cel puțin 10 % din bugetul lor de programe pentru operele europene create de producători independenți de stațiile de emisie. Art. 129 din proiectul Codului impune doar radiodifuzorului public respectarea acestei prevederi, nu și radiodifuzorilor privați.

Propunem:

Completarea și rectificarea art. 6 din proiectul Codului Audiovizualului, astfel încât acesta să fie în conformitate cu DSMAV.

Art. 7. Programe autohtone

Termenul “programme autohtone” (precum și termenul “programe proprii”, utilizat în articolul 8.) nu au o definiție pertinentă și nici nu cad sub incidența DSMAV sau CETT. Republica Moldova este liberă să solicite furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția ei să se conformeze unor norme mai detaliate sau mai stricte în domeniile coordonate de prezenta directivă, cu condiția ca normele respective să fie în conformitate cu legislația UE (art. 4 (1) din DSMAV). La elaborarea acestor norme, legiuitorul național este, de asemenea, în drept să se bazeze pe dispozițiile legale ale directivei care nu mai sunt în vigoare (a se vedea comentariile la articolul 6 din proiectul Codului Audiovizualului), cu condiția ca aceste norme să respecte alte legi ale UE. În acest sens, poate să apară întrebarea dacă cota de 50%, rezervată programelor autohtone poate fi percepută ca și discriminare nejustificată la adresa operelor ce provin din statele membre ale UE, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul 3. Noi credem că există argumente de ordin politic, de exemplu, promovarea culturii naționale sau promovarea diversității culturale, care ar putea justifica stabilirea acestei cote, cel puțin pentru moment. Totuși, această problemă necesită o analiză în profunzime (care, din lipsă de timp, nu poate fi realizată aici), dar poate fi realizată în viitor, după ce cadrul legal al Republicii Moldova se va alinia la acquis-ul comunitar.

(2 c) În art. 6 alineatul (3) litera (c) și art. 8 alineatul (2) litera (c) se fac referiri la o contribuție “preponderentă”, iar aici este vorba doar despre o contribuție “semnificativă”. Această diferențiere este intenționată? (În textul original, în toate aceste trei articole vizate, figurează expresia “contribuție preponderentă” – nota autorilor).

(6) Această prevedere (precum și cea expusă în articolul 8 (6), fac uz de termenul “servicii de programme de televiziune/radiodifuziune”, iar în art. 6 (7) se vorbește despre “furnizorii de servicii media audiovizuale liniare”. Întrucât semnificația acestora este identică, în ambele cazuri trebuie să fie utilizat unul și același termen.

Art. 8. Programe proprii

A se vedea comentariile la art. 7. Noi nu credem că dubiile exprimate în legătură cu stabilirea cotei de 50% pentru programele autohtone, se pot aplica și cu referire la cota de 25% pentru programele proprii. Se pare că există spațiu suficient pentru transmisia operelor produse în alte state membre ale UE.

CAPITOLUL II. PRINCIPIILE COMUNICĂRII AUDIOVIZUALE

Atestăm o exprimare clară a principiilor, dar, în formula în care sunt prezentate, articolele 20 și 21 sunt îndeajuns de avansate pentru a deveni articolele 11 și 12, care urmează să stabilească un cadru clar referitor la libertatea de exprimare, libertatea de informare, liberul acces la informație și independența și libertatea editorială. De asemenea, în articolul nou (11) ar fi util de a se specifica faptul că nici Consiliul, nici o altă autoritate publică nu are puterea de a exercita un control prealabil difuzării programelor. Această stipulare apare, ulterior, în articolul 75 alineatul (f): “Consiliul Audiovizualului exercită controlul asupra modului în care conținutul serviciilor de programe corespunde cu prevederile legislației audiovizuale, numai după difuzarea lor”, dar este util să se conțină și aici.

Propunem:

Articolele curente 20 și 21 urmează să devină articolele 11 și 12, iar articolul 20 (care urmează să devină articolul 11) este revizuit după cum urmează:

Libertatea de exprimare

(1) Furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale pun la dispoziția publicului oferte de servicii de programe în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Legii cu privire la libertatea de exprimare.

(2) Consiliul Audiovizualului va acționa, din oficiu sau la sesizare, în vederea asigurării libertății de exprimare.

(3) Nici Consiliul Audiovizualului, nici orice alt organism nu va avea competența de a examina programele înainte de difuzarea lor.

Sugerăm, de asemenea, ca unele detalii din articolele curente 11, 12 și 13 să fie incluse într-un Cod propriu al Consiliului. (A se vedea comentariile la art. 10 de mai jos).

Art. 9. Accesul la servicii media audiovizuale pluraliste

(1 b) Propunem:

A insera “socială” între “politică” și “religioasă”.

Intuim ce se are în vedere prin servicii media “audiovizuale”, dar sugerăm explicarea acestui termen.

Art. 10. Respectarea demnității umane și a drepturilor fundamentale ale omului

În general, art. 10 se aliniaza normelor relevante ale legislației în domeniul mass-media din multe state europene, precum și legislației europene. Cu toate acestea, câțiva dintre termenii utilizați sunt destul de vagi și lasă loc pentru interpretări. În multe state europene, această problemă este redusă la existența jurisprudenței de lungă durată și / sau la codurile de conduită, emise sau aprobate de autoritatea de reglementare. Moldova nu are această tradiție juridică. Prin urmare, este extrem de important că aceste coduri de conduită sunt dezvoltate pentru a ghida furnizorii și a asigura o interpretare consistentă a cerințelor legii.

Nu este clar din proiectul de lege dacă Consiliul Audiovizualului deține competența de a elabora și/sau de a aproba codurile de conduită. Art. 40 (1) f din Codul Audiovizualului (2006) prevede faptul că Consiliul Audiovizualului “adoptă codul de conduită al radiodifuzorilor în vederea conceperii și comunicării audiovizuale a serviciilor de programme în conformitate cu prezentul cod și standardele europene”. Această prevedere a fost eliminată la redactarea prezentului proiect al Codului Audiovizualului. Prima în lista de competențe, enumerate în art. 75 din proiectul de Cod al Audiovizualului prevede că Consiliul: “reglementează activitatea furnizorilor de servicii media și a distribuitorilor de servicii”. Se poate presupune că această nouă (sau, cel puțin, elaborată recent) prevedere generală include capacitatea și competența Consiliului Audiovizualului de a elabora sau de a aproba codurile de conduită. Acest fapt, însă, nu este evident.

Recomandăm insistent ca proiectul de lege să stipuleze în mod clar dacă Consiliul are puterea, fie de a elabora coduri de conduită, fie de a aproba codurile elaborate de către furnizorii de servicii. În cazul în care se va admite elaborarea codurilor de conduită de către Consiliul Audiovizualului, va fi necesar să se stipuleze în proiectul Codului Audiovizualului obligativitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului de a consulta furnizorii de servicii media audiovizuale în procesul de elaborare a codului. În cazul în care furnizorii de servicii media vor opta pentru elaborarea de sine stătătoare a codurilor de conduită, ei vor fi obligați să solicite Consiliului Audiovizualului aprobarea acestor coduri. Opțiunea depinde de gradul de independență pe care Moldova vrea să-l acorde furnizorilor de servicii media audiovizuale.

(2 c) “Contrare bunelor moravuri” ar putea fi considerat un termen vag. Poate ar fi mai adecvată expresia “*norme culturale ale RM*” sau “*standarde acceptate la nivel de comunitate*”? (Poate fi utilizată expresia “norme de conduită morală” – nota autorilor)

(3) Aici ar putea fi o problemă de traducere, totuși, ar fi mai bine să spunem că furnizorii și distribuitorii de servicii “*sunt obligați să respecte*” în loc de “vor respecta”.

Art. 11. Protecția minorilor

Salutăm introducerea acestei prevederi în proiectul Codului Audiovizualului și intenția de a oferi o protecție completă minorilor. Cu toate acestea, art.11 (precum și articolele 12 și 13.) conțin foarte multe detalii, care, după cum s-a menționat anterior, ar putea fi plasate într-un cod propriu al Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

(3) Termenul “*minor aflat în dificultate*” este vag și necesită o explicație prezentată, de preferință, într-un cod propriu al CCA.

(4) art. 27 (1) din DSMAV interzice difuzarea programelor care ar putea afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în toate emisiunile de televiziune, cu condiția că aceste emisiuni sunt destinate pentru a fi recepționate de către o majoritate semnificativă a publicului larg (considerentul 21). Art. 11 (4) din proiectul Codului Audiovizualului scutește serviciile de programme de televiziune sau radiodifuziune care au nevoie de autorizare individuală prealabilă, oferită în conformitate cu prevederile art. 27 (1) din DSMAV. Presupunem faptul că serviciile criptate pot fi încadrate în această categorie. Cu toate acestea, criptarea programelor nu este un criteriu decisiv pentru scutirea de la aplicabilitatea art. 27 (1) din DSMAV. Mai mult,

este necesar de a indica dacă un serviciu este “destinat recepționării de către o majoritate semnificativă a publicului larg”. Sistemele de verificare a vârstei sau sistemele suplimentare de decriptare sunt, în mod normal, necesare pentru a clasifica serviciile de televiziune în: servicii cu circuit închis, servicii destinate unei audiențe restrânse, care nu intră în sfera de aplicare a DSMAV.

Propunem:

Este necesar a stabili dacă programele de acest tip sunt permise doar în servicii criptate și trebuie să îndeplinească niște cerințe suplimentare, stabilite de către Consiliul de Coordonatori al Audiovizualului, în vederea protejării minorilor.

(4 b) Nu este clar ce se are în vedere prin “*evidențiază nejustificat violența*”, poate ar fi mai adecvat să spunem “*prezintă violența într-o formulă miraculoasă*”, “*promovează violența*”.

Propunem:

Înlocuirea cuvântului “*exagerată*” cu “*gratuită*” (cf. textul art. 27 (1) din DSMAV).

(4 c) “*limbaj licentios*” este un termen necunoscut. Poate e mai indicat să spunem “*limbaj ofensator*”?

(4 d) După cum s-a sugerat în CoE S / J, este important să se distingă între materiale care “*pot afecta grav*” și materiale “*susceptibile de a afecta*”.

Propunem:

Reformularea, după cum urmează: “transmisia serviciilor de programe de televiziune și radiodifuziune fără autorizare individuală prealabilă a unor alte programe decât cele prevăzute la alineatul (4), care sunt susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, pot fi difuzate atunci când copiii nu au acces la serviciile de program.”

(5) art. 27 (2) din DSMAV conține cerințe mai puțin stricte referitor la protecția minorilor, decât art. 27 (1) din DSMAV. În acest caz, criptarea programelor este suficientă, pentru ca să se conformeze acestor cerințe.

(7 a) Este oportun modul de abordare a coreglementării, în vederea promovării protecției minorilor. Această prevedere este în conformitate cu art. 4 (7) din DSMAV și constituie un punct de plecare în acumularea experienței în acest domeniu. Experiența altor state europene demonstrează faptul că coreglementarea (și chiar autoreglementarea) poate fi un instrument mai eficient, decât reglementarea directă.

(7 b) Ne referim la art.12 din DSMAV: Consiliul Audiovizualului trebuie să se asigure, prin regulament, că minorii nu vor avea acces la serviciile audiovizuale la cerere, care ar putea afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a lor.

Art. 12. Protecția Persoanelor cu Handicap (De obicei, “*cu dizabilități*”, în limba engleză)

Acest articol se află într-o concordanță foarte mare cu politica UE în domeniul audiovizualului, în ceea ce privește persoanele cu dizabilități și, în mod special, cu cerințele Parlamentului European. Art.12 este o transpunere adecvată a art.7 din DSMAV. Dar Parlamentul European a recunoscut faptul că aceasta poate constitui o povară grea pentru furnizorii de servicii media audiovizuale și că aceștia pot adopta un mod de abordare treptată. Prin urmare, recomandăm o abordare treptată, pentru a acorda timp furnizorilor de servicii să pună în aplicare această prevedere. De asemenea, trebuie remarcat faptul că stipulările art. 7 din DSMAV nu se limitează la elementele unui anumit program, dar cuprind “serviciile de programme” în întregime, neexcepționând radiodifuzorii regionali sau locali.

Art. 13. Echilibrul și pluralismul politico-social

Intenția articolului este salutară, dar expresiile sunt confuze și detaliile trebuie să se regăsească în Codul de reglementare. Referitor la prima clauză, ar fi mai bine să spunem “*informație exactă*”, decât “*informație completă și veridică*”. Atât prima, cât și a doua clauză, mai degrabă, sunt declarații foarte utile de principii, decât exprimă o cerință legală. A treia clauză confundă principiul cu cerința și ar fi mai bine de reformulat obligațiile fundamentale, de exemplu:

“Precizia și corectitudinea sunt esențiale în realizarea și difuzarea știrilor. Relatățile trebuie să provină din surse sigure, bine prezentate sub aspect factologic și să furnizeze un cont de credibilitate și imparțialitate evenimentelor, cu reflectarea potrivită a opiniilor diferite. În prezentarea știrilor trebuie să se facă o distincție clară între comentariu și opinie și fapte, care vor fi prezentate în mod corect”.

Art. 14. Protejarea spațiului informațional

Sugerăm substituirea termenului “spațiu informațional” cu un termen mai clar, iar expresia “*patrimoniu național*” să fie înlocuită cu expresia “*bun public*”.

Art. 15. Protejarea patrimoniului lingvistic și național-cultural

Expertiza Codului Audiovizualului, 2006, efectuată de către Consiliul Europei, a notificat referitor la prevederea corespondentă: "Aceste cote de producție sunt în mod clar motivate de o dorință înțeleasă de a proteja cultura națională, limba și să promoveze producția internă. Cu toate acestea, ele sunt excesive și prea scumpe pentru radiodifuzori. În plus, acestea sunt incompatibile cu normele Uniunii Europene (care nu permit discriminarea împotriva statelor membre, or acesta este exact efectul pe care îl au cotele de producție pe piața internă) și va crea o problemă pentru alinierea în continuare a legislației audiovizuale a Republicii Moldova la normele UE.

Salutăm schimbarea considerabilă a cerințelor referitoare la limbă, dar îngrijorări încă persistă, în special în ceea ce privește cotele ridicate pentru programele autohtone, fapt ce nu este în conformitate cu legislația UE și operele audiovizuale europene, care sunt o povară grea pentru radiodifuzori (cf. vezi observațiile la art. 6 și 7).

(2 b) (2 c) Exigența de a acorda pentru transmisia serviciilor de programe de televiziune în limba de stat 75% din frecvențele și rețelele de frecvențe cu acoperire regională și 75% din frecvențele cu acoperire locală este prea strictă, deoarece ar putea leza dreptul minorităților naționale.

Propunem:

Introducerea unei clauze care să prevadă posibilitatea unor excepții, în dependență de coloritul lingvistic al zonei geografice.

(4 a) (4 b) Exigența de a difuza programe proprii (cel puțin 25% din volumul total al fiecărui serviciu de programe) și programe autohtone (cel puțin 50% din volumul total al fiecărui serviciu de programe), jumătate dintre care să fie create în ultimii 5 ani, trasează o sarcină suplimentară pentru radiodifuzori, în ceea ce privește cotele de transmisie a acestor programe.

Propunem:

Revizuirea acestei sarcini suplimentare pentru radiodifuzori.

(5) În varianta în care este redactată, punerea în aplicare a acestei dispoziții este dificil de realizat. (cf. CoE S / J). Referitor la televiziune, doar 7 ore din emisiile zilnice sunt catalogate ca ore de maximă audiență, astfel, pentru a se conforma prevederii de a difuza opere audiovizuale europene în proporție de 75 % din volumul total al fiecărui serviciu de programe, radiodifuzorii au nevoie de 18 ore pe zi, cu condiția ca postul de radiodifuziune să emită 24 ore din 24.

Propunem:

Reformularea acestei dispoziții, după cum urmează: *“Majoritatea absolută a orelor de maximă audiență va fi rezervată transmisiei programelor proprii, programelor autohtone și operelor audiovizuale europene, în conformitate cu reglementările Consiliului Coordonator al Audiovizualului”*.

(6) Formularea actuală a acestei dispoziții impune radiodifuzorii să emită într-o limbă minoritară. Dar care este relația dintre punctul 6 și punctul 12? Și cum vor emite radiodifuzorii într-o limbă minoritară: adică 20% din timpul de emisie în limba de stat pentru programe generale și 80% pentru știri și actualități?

Art. 17. Accesul la evenimentele de importanță majoră

(1) În conformitate cu art. 14 (1) din DSMAV și art. 9a (1) din CETT, expresia *“pentru societate”* trebuie să fie inserată după expresia *“de importanță majoră”*.

(2) Recomandăm să preluați din DSMAV și CETT modul de redactare a acestui alineat, astfel în loc de *“parte importantă”*, se va citi *“parte substanțială”*.

(6 a) A se vedea comentariile la alineatul 2.

(7) A se vedea comentariile la alineatul 2

În ceea ce privește formularea acestei clauze, art. 9a (2) din CETT și art. 14 (3) din DSMAV sunt aproape identice. Republica Moldova este parte la CETT. Prin urmare, ar trebui să preia art. 9a (2) din CETT și să-l transpună în art. 17 (7) din proiectul Codului Audiovizualului.

Propunem:

Revizuirea art.17(7).

(8-10) Alineatul 8 și alineatele următoare stabilesc dreptul radiodifuzorilor de a realiza reportaje scurte de știri și prevede norme referitoare la modalitățile și condițiile de realizare a acestora. Aceste prevederi se bazează pe art. 15 din DSMAV; Cu toate acestea, ele nu transpun fiecare element al art. 15 din DSMAV în proiectul Codului Audiovizualului. În unele cazuri, opțiunea de a transpune sau nu o anumită prevedere este lăsată la latitudinea Consiliului de Radiodifuziune - de exemplu, transpunerea art. 15 (2) din DSMAV. Recomandăm să includeți această cerință în alineatul 10. Considerentele 54-57 din DSMAV reprezintă o sursă importantă în interpretarea art. 15 din DSMAV. Sugerăm să țineți cont de ele la redactarea prevederii.

Aliniatul 8 oferă dreptul de acces la evenimente de importanță majoră în scopul realizării reportajelor scurte de știri doar radiodifuzorilor ce au sediul în Republica Moldova sau într-un stat membru al UE. Radiodifuzorii care au sediul într-un stat care nu este membru al UE nu au acest drept. Acest tratament diferit poate fi justificat (în contrast cu reglementarea referitoare la dreptul de exclusivitate). Art. 9 din CETT solicită părților numai să introducă un drept la reportaje de scurtă durată. Această prevedere nu este comparabilă cu regulile obligatorii și detaliate la nivelul UE.

Art. 18. Participarea la controlul respectării legislației audiovizuale

Nu este clar dacă această dispoziție oferă un drept legal cetățenilor care doresc să participe la procesul de monitorizare și verificare a modului în care legislația în domeniul audiovizualului este respectată și cum este încadrată juridic această poziție a cetățenilor. Sau, pur și simplu, este prevăzut faptul că cetățenii au dreptul să sesizeze Consiliul în cazul în care prevederile Legii Audiovizualului nu sunt respectate?

Acest articol necesită o formulare mai clară. Dacă există o procedură juridică specială referitoare la acest tip de participare a cetățenilor din Republica Moldova, este necesar să se indice acest lucru. În cazul în care nu există, constituentele de bază ale unei asemenea proceduri ar trebui să fie incluse în articol.

În acest sens, practica europeană asigură persoanelor dreptul de a reclama nerespectarea legislației organismului de reglementare, care investighează cazul și ajunge la o constatare.

Art. 19. Transparența proprietății radiodifuzorilor

În general, această dispoziție este în conformitate cu art. 5 din DSMAV. Cu toate acestea, art. 5 din DSMAV utilizează expresia “accesul simplu, direct și permanent al destinatarilor unui serviciu”, întrucât în art. 19 se vorbește despre “accesul simplu, direct și permanent al publicului”, care lărgeste grupul de destinatari ai informației. Art. 4 (1) din DSMAV este, în acest sens, mai restrictiv. Același lucru este valabil și cu referire la cerințele suplimentare privind lista publicațiilor editate (e) și lista celorlalte servicii de programe (f).

Art. 20. Libertatea de exprimare

Acest articol trebuie plasat după art. 10 și revizuit (vezi comentariile de la capitolul II).

Art. 21. Independența și libertatea editorială

Acest articol trebuie plasat, de asemenea, după art. 10 (vezi comentariile de la capitolul II).

Art. 22. Protecția drepturilor de autor

Art. 22 conține prevederi de ordin general cu privire la obligațiile ce le revin furnizorilor de servicii media audiovizuale în temeiul legislației privind drepturile de autor și drepturile conexe. Dat fiind faptul că articolul conține prevederi specifice privind dreptul de autor pentru furnizorii de servicii media audiovizuale, el poate fi omis.

Art. 24. Protecția jurnaliștilor

(1) Această dispoziție se adresează cu precădere “autorităților publice abilitate”, și mai puțin Consiliului. Cum poate fi asigurată punerea în aplicare a prezentei legi?

Este necesară, de asemenea, protecția jurnaliștilor și a birourilor furnizorilor de servicii mass-media. Dar locurile de muncă ale jurnaliștilor nu sunt întotdeauna identice cu birourile furnizorilor de servicii mass-media; acestea ar putea fi situate în casele lor sau în alte localuri private. Deci, aceste considerente trebuie să fie luate în considerare la redactarea aliniatului (A se vedea comentariile în CoE S / J), lucru realizabil prin inserarea expresiei “și a locurilor de muncă ale lor” după cuvântul “jurnaliștilor”.

Optăm, de asemenea, pentru transferul acestei dispoziții în Legea presei.

Art. 26. Difuzarea anunțurilor ce vizează starea de urgență

(1) Expertiza anterioară a Consiliului Europei, efectuată în 2006, de asemenea, a criticat caracterul vag al expresiei “amenințare la adresa securității publice sau a ordinii constituționale” și a subliniat că această formulare crează un teren propice pentru posibilele abuzuri realizate în scop politic și a recomandat în mod categoric ca, cel puțin, sensul termenului “amenințare” să fie însoțit de o clarificare, de exemplu, “serioasă” sau “gravă”. Recomandarea rămâne valabilă.

O protecție suplimentară împotriva abuzurilor ar putea fi stabilită prin elucidări adiționale. Un exemplu preluat dintr-un drept german în domeniul mass-media are următorul text: “În situații de calamitate sau situații similare, ce pun în pericol grav siguranța publică sau ordinea constituțională...”.

CAPITOLUL III. COMUNICĂRILE COMERCIALE AUDIOVIZUALE

Secțiunea 1. Dispoziții generale cu privire la comunicările comerciale audiovizuale

În general, această secțiune este în conformitate cu dispozițiile relevante ale DSMAV și CETT. În unele privințe, redactorii Codului Audiovizualului formulează norme expuse mai în detaliu și mai stricte, decât solicită aceste instrumente juridice. Acest lucru este permis de art. 4 (1) din DSMAV, cu condiția ca aceste norme să se conformeze legislației UE. Pe dimensiunea enunțată în titlul acestui capitol, proiectul de Cod este compatibil cu legislația UE, dar au fost sesizate un șir de deficiențe minore în transpunerea DSMAV, fapt menționat în comentariile de mai jos.

În multe cazuri, formularea utilizată în varianta engleză a proiectului de Cod nu este identică cu textul DSMAV (poate fi o problemă de traducere). Dar utilizarea termenilor diferiți ar putea pune problema dacă se optează pentru o reglementare diferită. Pentru a evita anumite dubii și incertitudini, recomandăm să utilizați formula de redactare a textului folosită în DSMAV.

Art. 27. Dreptul de a presta comunicări comerciale audiovizuale

Acest articol oferă furnizorilor de servicii mass-media audiovizuale dreptul de a furniza comunicări comerciale audiovizuale. Reversul acestei situații vizează responsabilitatea celor care furnizează aceste comunicări. Legea trebuie să stipuleze în mod clar că furnizorii de servicii media audiovizuale poartă responsabilitate editorială pentru conținutul comercial și editorial al comunicărilor.

(4) sensul acestei dispoziții nu este clar.

Art. 28. Cerințe generale privind difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale

Cerințele de bază față de comunicările comerciale audiovizuale sunt corectitudinea și onestitatea, precum și faptul de a nu induce în eroare. Importanța acestor cerințe este subliniată în CETT, prin includerea acestor principii în capitolul ce se referă la reglementarea publicității și a sponsorizării (art. 11 (1) și (2) CETT). Republica Moldova trebuie să se alinieze acestei abordări.

Propunem:

Inserarea acestor principii în primul alineat al art. 28.

(Următoarea listă nu este completă și servește doar ca un exemplu de formulare diferită)

(2 b) În art.9 (1) b din DSMAV: *“tehnici subliminale”*.

(2 c) formularea AVMSD: *“nu aduc atingere respectului demnității umane”*.

(2 d) formularea DSMAV: *“nu includ și nu promovează ...”*, în plus, criteriul *“vârsta persoanei”* este trecut cu vederea (în mod deliberat?).

(2 i) formularea DSMAV: *“nu încurajează comportamente care dăunează în mod flagrant protecției mediului”*.

Art. 29. Protecția minorilor în domeniul comunicărilor comerciale audiovizuale

(2 a) Termenul *“nejustificat”* din DSMAV, trebuie inserat după verbul *“prezintă”*, în caz contrar, domeniul de aplicare al acestei dispoziții ar fi prea extins.

(2 c) Inserarea a *“să angajeze un”*, după *“să cumpere un produs sau”*, ar fi în conformitate cu art. 9 (1) g din DSMAV.

(2 f) această dispoziție pare să aibă un sens diferit de art. 9 (1) e din DSMAV, care prevede: *“comunicațiile audiovizuale destinate comercializării de băuturi alcoolice nu vizează în mod special minorii ...”*.

Art. 32. Limba de difuzare a comunicărilor comerciale audiovizuale

Presupunem că această dispoziție nu se aplică serviciilor mass-media audiovizuale ce difuzează în limba minorităților. Această clauză importantă trebuie precizată în prezenta lege. (Cf. Art. 9 Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale.)

Secțiunea a 2-a. Sponsorizarea

Această secțiune este în conformitate cu legislația europeană. Dar sugerăm adaptarea textului la termenii utilizați în art. 10 din DSMAV. (Cf. vezi comentariile la Secțiunea 1-a).

Art. 33. Dispoziții generale privind sponsorizarea programelor

(1) Sensul prezentului alineat, nu este clar. Presupunem că aceasta înseamnă că nu trebuie să existe sponsorizarea serviciilor de programe TV / radio, numai a programelor individuale.

Art. 34. Anunțurile privind sponsorizarea programului

(6) Această dispoziție permite transmisiunea anunțurilor privind sponsorizarea în timpul programului sponsorizat, cu condiția ca

anunțurile să nu depășească 30 sau 60 de secunde. Nu este clar dacă pe durata programului se permite difuzarea unui singur anunț cu durata maximă, sau pot fi difuzate mai multe anunțuri scurte, care, luate împreună, să nu depășească durata maximă permisă. Difuzarea mai multor anunțuri foarte scurte (de exemplu, de 5 secunde) poate fi deranjantă. De asemenea, nu este o practică obișnuită în Europa. Sugerăm, în acest sens, o clarificare.

Secțiunea a 3-a. Dispoziții generale privind publicitatea și teleshopping-ul

În general, această secțiune este în conformitate cu cerințele DSMAV. În unele privințe diferă puțin de modalitatea de redactare a DSMAV, astfel că, dispozițiile respective ale proiectului Codului Audiovizualului sunt mai împovărătoare pentru furnizorii de servicii mass-media, comparativ cu cele conținute în DSMAV. Acest lucru este admisibil din punct de vedere legal, dar nu este clar dacă modalitatea de redactare abordată în proiectul de Cod este una deliberată. Sunt introduse numeroase cerințe în plus și mai stricte decât cele din DSMAV, dar acestea sunt în conformitate cu legislația UE.

Această secțiune este, de asemenea, expusă într-o manieră foarte detaliată. O concentrare a cerințelor de bază ar îmbunătăți simțitor textul. Ar fi mai bine ca normele mai puțin importante să fie plasate în codul de reglementare.

Propunem:

Reformularea acestei secțiuni, astfel încât să se concentreze mai mult asupra cerințelor de bază.

Art. 38. Inserarea publicității și a teleshopping-ului în serviciile de programe

(4) Excepția prevăzută la art. 20 (2) din DSMAV se aplică numai filmelor realizate pentru televiziune, operelor cinematografice și programelor de știri. Serialele și documentarele sunt exceptate din categoria "filme realizate pentru televiziune". Aliniatul 4 modifică sensul acestei excepții prin omiterea "serialelor" și înlocuirea acestora cu termenul mai larg "programe de divertisment". În plus, în text nu este folosit termenul "*durată programată*". Introducerea cuvântului "programată" în DSMAV a fost motivată de faptul că, uneori, din cauza prescurtărilor efectuate de către producător/ vânzător, lungimea reală a filmului livrat diferă de versiunea cumpărată. Cu toate acestea, furnizorul de servicii mass-media a planificat și a vândut pauzele de publicitate în funcție de lungimea inițială a filmului, nefiind la curent înainte de transmisie că este vorba despre versiunea prescurtată a filmului. Această încălcare neintenționată a normelor nu trebuie să conducă la amendarea furnizorului de servicii mass-media.

Propunem:

A se prelua modalitatea de redactare din DSMAV.

(5 a) și (5 b) Majoritatea legilor europene și a normelor de reglementare face diferența între minori și copii. Limita de vârstă pentru minori este, de obicei, mai mică decât pentru copii. DSMAV vrea să protejeze acest grup de tineri, pe când aliniatul 5 b extinde protecția și asupra persoanelor aproape adulte. Este acest lucru necesar?

În plus, alineatul 5 permite difuzarea unei singure pauze de publicitate în programele de știri și programele pentru minori, chiar dacă aceste programe au o durată mai mare decât 30 de minute. Această restricție conduce la faptul că finanțarea acestui tip de programe se realizează mai anevoios și, în consecință, ele nu sunt difuzate atât de des pe cât vrea societatea sau legiuitorul. În acest sens, DSMAV permite difuzarea pauzelor de publicitate la fiecare interval de cel puțin 30 de minute.

Propunem:

A se alinia modulul de abordare a subiectului, adoptat de către DSMAV.

Art. 40. Programele de teleshopping

(5) (6 a) Termenul "*bunurile și/sau serviciile individualizate*" nu este clar.

Art. 41. Difuzarea spoturilor publicitare

(3) Nu este clar în ce condiții trebuie să fie difuzate informațiile despre identitatea radiodifuzorului. Înainte de, după pauza de publicitate sau în ambele cazuri?

Art. 42. Inserarea publicității în transmisiile sportive

(1 b) Se pare că redactorii prezentului cod au fost motivați, la redactarea prezentului alineat, de normele referitoare la difuzarea meciurilor de fotbal, odată ce permit difuzarea a două minispoturi pe repriză. Dar cu referire la alte tipuri de transmisiile sportive, regulile de inserare a publicității diferă?

(1 d) Ce se are în vedere prin "*cît mai vizibil*"? Și care sunt motivele pentru care a fost introdusă această obiecție neclară (a se vedea, de asemenea, articolul 43 alineatul (1) litera (b)). Presupunem că această dispoziție se aplică numai posturilor de televiziune. Acest lucru trebuie specificat, prin introducerea expresiei: "*În emisiunile de televiziune ...*".

Art. 43. Inserarea spoturilor publicitare izolate

(1 b) Cf. comentariul la art. 42 alineatul (1) litera (d).

Art. 44. Interdicții privind publicitatea și teleshopping-ul

(1a) (1 b) Nu este necesar să fie repetate cerințele și interdicțiile enunțate deja în art. 28, 29 și 30.

Art. 46. Ofertele de furnizare de produse sau servicii

(3) Fiind doar o definiție, ar fi mai bine ca această prevedere să fie plasată în art. 3.

Secțiunea a 4-a. Plasarea de produse și servicii

Pe durata elaborării DSMAV, problema de a permite sau nu plasarea de produse a fost discutată între Consiliul UE, Parlamentul European, Comisie și industria audiovizualului. Toți cei implicați în acest proces au recunoscut că plasarea de produse ar putea pune în pericol responsabilitatea și independența editorială a radiodifuzorilor. Cu toate acestea, au existat opinii diferite cu privire la metodele de evitare a pericolului. Unii considerau că amenințările inerente legate de plasarea de produse ar putea fi omise doar prin interzicerea plasării de produse. Alții aveau o convingere fermă că regulamentul poate asigura protecția necesară. Soluția de compromis a fost de a interzice plasarea de produse (art. 11 (2) din DSMAV), dar legea permite derogări de la această stipulare generală (art. 11 (3) din DSMAV). Sugerăm ca proiectul de lege să urmeze modul de abordare al directivei.

Propunem:

Inserarea unui articol înainte de art. 47, care ar interzice plasare de produse.

Art. 47. Dreptul de a plasa produse și servicii

În conformitate cu ceea ce ne propunem, adică introducerea unui articol nou, care ar interzice plasarea de produse, titlul art. 47 necesită a fi actualizat: “*dreptul de a plasa produse și servicii*” trebuie substituit cu: “*Excepții de la interdicțiile privind plasarea de produse și servicii ...*”.

(1) Alineatul 1 trebuie să înceapă în felul următor: “*Prin derogare de la art. 47, furnizorii de servicii mass-media ...*”.

(2 a) cuvântul “*seriale*” trebuie să fie înlocuit cu “*serii*”.

(3) Substantivul “*minorii*” trebuie să fie înlocuit cu “*copii*” (cf. comentariile la articolul 38 (5)).

Art. 48. Programele în care sunt plasate produse și servicii

(1 c) Sugerăm substituirea porțiunii de text “în evidență în mod exagerat” cu termenul “*evidență exagerată*”, care este utilizat în textele juridice și de reglementare europene.

Art. 50 Interdicții privind plasarea de produse și servicii

Atragem atenția asupra considerentului 93 din DSMAV care prevede faptul că plasarea tematică trebuie interzisă.

Secțiunea a 5-a. Publicitatea și teleshopping-ul pentru băuturile alcoolice

Art. 53. Cerințe generale privind publicitatea și teleshopping-ul pentru băuturile alcoolice

(A) Art. 22 a din DSMAV cere doar ca publicitatea televizată și teleshopping-ul pentru băuturile alcoolice “*să nu vizeze în mod special minorii*”.

Secțiunea a 6-a. Publicitatea și teleshopping-ul pentru alimente

Această secțiune este prezentată într-o manieră foarte detaliată. Am putea reduce din proporțiile acesteia prin introducerea unei dispoziții generale referitoare la obligativitatea plasării semnelor de avertizare în raport cu difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale.

Art. 60. Informarea și educarea în domeniul sănătății și alimentației sănătoase

În formularea dată, este mai degrabă, un îndemn pentru adoptarea unui mod de viață sănătos, decât un titlu potrivit pentru un articol al unei legi în domeniul audiovizualului. A se vedea comentariile de mai sus. În cazul în care comentariile noastre sunt acceptate, alineatul 1 necesită a fi reformulat ca și prevedere generală privind difuzarea publicității.

Secțiunea a 7-a. Publicitatea și teleshopping-ul pentru produsele medicamentoase și tratamentele speciale

Observațiile pe marginea secțiunii a 6-a sunt, de asemenea, aplicabile și la secțiunea a 7-a.

Art. 67. Publicitatea și teleshopping-ul pentru suplimentele alimentare, suplimentele nutritive, vitamine și nutrienți

(1) Aceste cerințe sunt alternative sau conexe (“sau” sau “și”)?

(5) Acest alineat interzice comunicarea comercială audiovizuală pentru anumite alimente și băuturi “în orarul de protecție a minorilor”. Art. 9 (2) din DSMAV este, în acest sens, mai puțin strict. Statele membre ale UE sunt obligate doar să încurajeze furnizorii de servicii media să elaboreze coduri de conduită referitoare la comunicarea comercială audiovizuală nepotrivită în acest domeniu. Această dispoziție este motivată de principiul autoreglementării. Furnizorii de servicii mass-media trebuie să li se acorde șansa să demonstreze că sunt capabili să reglementeze de sine stătător acest subiect sensibil.

Propunem:

Reformularea acestui alineat.

Secțiunea a 8-a. Publicitatea și teleshopping-ul privind exercitarea unor profesii

Art. 70. Publicitatea și teleshopping-ul privind exercitarea unor profesii

(1 d) este “*expert juridic*” o meserie clar definită în Moldova?

CAPITOLUL IV. CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI

Având în vedere faptul că această lege se ocupă de sectorul audiovizualului în ansamblu, la fel și organismul de reglementare, titlul acestui capitol trebuie să reflecte acest fapt. Propunem: “*Consiliul pentru mass-media audiovizuale*”

Art. 73. Misiunea Consiliului Audiovizualului

Este mai adecvat termenul “*audiovizual*”, decât “*radiodifuziune*”. (În textul original este utilizat termenul “audiovizual” – nota autorilor)

Art. 74. Statutul Consiliului

Clauza 1-a stabilește *autonomia* Consiliului Audiovizualului, dar articolul 82 stipulează faptul că “*Parlamentul exercită controlul asupra activității Consiliului Audiovizualului*”. Care dintre aceste prevederi este corectă?

Subliniem: Consiliul trebuie să fie independent de controlul politic și autonom.

Ca și mai sus, în (4) este mai adecvat termenul “*audiovizual*”, decât “*radiodifuziune*”.

Art. 75. Competențele Consiliului Audiovizualului

O serie de aspecte cer a fi elucidate. Care este rolul Consiliului în raport cu SPR și cu Consiliul de Supraveghere și care este limita lui de influență? Este important pentru SPR să fie independent din punct de vedere editorial, dar, în același timp, este obligat să respecte orice cod elaborat de către Consiliu (cf. observațiile anterioare privind articolul 10.).

Consiliul trebuie să aibă sarcina explicită de a elabora un cod, astfel încât furnizorilor să le fie explicate responsabilitățile lor. Sau furnizorilor li se va cere să elaboreze coduri ce vor fi prezentate Consiliului spre aprobare?

Consiliul are obligația de a monitoriza?

Art. 76. Componența Consiliului

Încă mai persistă îngrijorările referitoare la metoda de numire a membrilor Consiliului (a se vedea, de asemenea, Consiliului Europei S / J). Cerința de bază pentru desfășurarea acestui proces, ar trebui să fie asigurarea participării a unui număr mare de candidați (prin respectarea echilibrului de gen), care să reprezinte diversitatea societății moldovenești și depolitizarea procesului de numire în funcție. Informațiile despre posturile vacante trebuie făcute publice, iar cele mai importante organizații ale societății civile ar trebui să propună candidați.

Numirea în funcție a membrilor și a președintelui trebuie să fie un proces de selecție obiectivă. Potrivit proiectului actual, Consiliul Audiovizualului este condus de către un președinte numit de Președintele Republicii Moldova. (articolul 79), fapt ce nu poate fi acceptat în calitate de garanție a independenței Consiliului. Procesul parlamentar referitor la numirea membrilor Consiliului prin hotărâre de Parlament nu precizează numărul necesar de voturi pe care un candidat trebuie să le acumuleze. Numirea în funcție ar trebui să se realizeze prin votul a cel puțin 2/3, pentru a fi evitat pericolul de dominare din partea partidului majoritar.

Propunem, prin urmare:

A introduce o clauză nouă 2: “*Membrii Consiliului Audiovizualului reprezintă diversitatea societății moldovenești, cu o prezență corespunzătoare a ambelor sexe în componența Consiliului*”.

A introduce cerința de a face publicitate posturilor vacante, nu prin simpla emitere a "invitațiilor", dar și de a solicita celor mai importante organizații ale societății civile să propună candidați.

(3) și (4) Ce reprezintă Consiliul de Observatori? Este similar cu Consiliul de Supraveghere al SPR? Dacă nu, acest lucru trebuie specificat în capitolul care se referă la SPR, unde se vor prezenta și explicații cu privire la rolul Consiliului de Supraveghere.

Avem dubii cu privire la faptul că performanța într-o dezbatere publică de televiziune este un criteriu de selecție adecvat al candidaților.

(7) Reșind din comentariile de mai sus referitoare la depolitizarea procesului,

Propunem:

Numirea în funcție se va realiza prin votul a cel puțin 2/3 dintre parlamentari.

Art. 77. Membrii Consiliului

A se vedea comentariile de mai sus privind independența și diversitatea de gen. De asemenea, este important ca membrii Consiliului să fie considerate persoane independente, competente și oneste.

Pentru claritate, propunem o reformulare: "*Membrii Consiliului sunt garanți ai interesului public. Rolul lor este de a-și onora atribuțiile în conformitate cu legea, liberi de influența nepotrivită a oricărui alt organism public*".

(5) (d) Din motive de claritate, propunem o reformulare: "*condamnare penală, înșelăciune sau recludere, faliment, incapacitate fizică sau mentală*".

(8) Ce se înțelege prin "*demnitate publică*", articolul 77 (1)?

(9) Este util de a completa această clauză cu cerința Consiliului de a întocmi un registru al intereselor membrilor Consiliului, care să poată fi examinat public. Această cerință ar fi în corcondanță cu articolul 78 alineatul (5).

Art. 78. Incompatibilități cu funcția de membru al Consiliului

Este o clauză bună, dar sugerăm, de asemenea, a se indica faptul că membrii nu trebuie să obțină beneficii financiare, altele decât taxele survenite pentru funcția de membri.

Art. 79. Conducerea Consiliului Audiovizualului

A se vedea comentariile noastre anterioare cu privire la numirea președintelui. Preocupările noastre sunt certificate de articolul 79 alineatul (2), care conferă Președintelui dreptul de a numi, în termen de 30 de zileși fără careva restricții, un alt președinte al Consiliului, în cazul în care postul devine vacant. Procesul de numire a președintelui trebuie să fie identic cu procesul de numire a membrilor și, pe cât posibil, depolitizat. Poate că Președintele ar putea alege, printr-un proces echitabil, un președinte al Consiliului dintre persoanele agreeate de Parlament.

Această problemă ne preocupă, la fel și subiectul abordat în art. 82 (6), ce argumentează existența unui pericol clar de interferență politică.

Propunem:

Eliminarea acestei clauze.

(4) (a), (b) și (j). Ar fi util să se indice faptul că este vorba despre o chestiune de statut și nu despre un post politic sau ministerial.

În (b), o trimitere înapoi la reformulat 77 (1)?

În (j), o referire la "de radiodifuziune" sau "mass-media audiovizuală", mai degrabă decât "de radio și televiziune"?

(7) Este pur și simplu demiterea din funcția de vice-președinte sau din membru al Consiliului? Nu ar fi cazul să sugerăm "pierdere de încredere"? Pentru a evita orice concediere necorespunzătoare sau părtinitoare, ar trebui să fie clar că acest lucru trebuie făcut în același mod ca la art. 77 alineat (5) și 78.

Art. 81. Organizarea și funcționarea Consiliului Audiovizualului

(4) Cu toate că ședințele publice ar trebui să fie o practică normală pentru Consiliu, pot exista situații în care să apară necesitatea unor ședințe interne închise (chestiuni comerciale sau chestiuni de personal). De ce nu sunt permise excepțiile?

Art. 82. Controlul parlamentar

Revenim la provocările independenței. Acest articol ar trebui să fie mai bine formulat, pentru că responsabilitatea Consiliului și controlul Parlamentului nu este același lucru. Prevederea de la Art. 82 alineatul (6) nu este acceptabilă, deoarece distruge orice idee de autonomie sau independență. Parlamentul ar putea, pur și simplu, să acționeze din motive politice și o majoritate simplă din nou ar putea consolida poziția dominantă a partidului majoritar.

Astfel, în alin (1) propunem:

Reformularea, după cum urmează: "Consiliul este responsabil în fața Parlamentului, prin prezentarea raportului său anual."

Parlamentul, prin comisia de specialitate, ar putea organiza audieri ale președintelui și ale Consiliului, alineat (3), dar o dezbatere generală sau o discuție ridică din nou pericolul de ingerințe.

Sugerăm, de asemenea, că raportul anual este necesar pentru a acoperi mai mult decât pur și simplu două aspecte (a se vedea CoE S / J) pentru a ajuta la gestionarea așteptărilor.

Propunem:

Din Articolul 82 alineatul (6) să fie eliminat. Parlamentul poate critica, dar nu respinge.

Art. 83. Finanțarea Consiliului Audiovizualului

Subvențiile pentru cinci ani constituie o practică bună, deoarece oferă siguranță și sprijină independența. Ar trebui să existe o dispoziție pentru inflație? Care sunt granturile menționate în articolul 83 alineatul (1) litera (c)?

Art. 84. Supravegherea și controlul activităților în domeniul audiovizualului

Aceste dispoziții sunt în concordanță cu standardele europene, în general, în asigurarea unui proces transparent și responsabil pentru Consiliu. Legea prevede principiul (clauza 1), iar restul sunt proceduri. În alineatul (4), termenele stabilite pentru cazurile complexe sunt prea scurte.

Art. 85. Răspunderea pentru încălcarea legislației audiovizuale

Prevederile care stabilesc încălcările și sancțiunile sunt valoroase din nou, deși acestea ar putea fi detaliate în procedurile Consiliului. Este important ca sancțiunile să fie direcționate și proporționale. Noi propunem ca legea să ofere Consiliului competențele necesare, iar Consiliul să-și elaboreze și să publice propria politică de sancțiuni.

Alineat (4) (b) și (f) - a se vedea comentariile noastre anterioare cu privire la problema dreptului de autor. Ne îndoim că aceasta este mai degrabă o problemă a Consiliului, decât a instanței de judecată și, în orice caz, "amenda" ar trebui să fie pentru titularul de drepturi.

(7) Sancțiunea propusă este prea strictă. Dacă importurile din SUA vor conține asemenea material, furnizorul nu va putea face nimic.

(9) (b) Este disproporționată sancțiunea de a suspenda o licență (o sancțiune foarte dură) pentru eșecul de a furniza informații cu privire la cota de audiență sau la datele de proprietate.

Art. 87. Cooperarea cu alte autorități

(5) - ridică întrebarea: dacă aceste autorități de proprietate intelectuală există, de ce Consiliul are nevoie de putere de aplicare a dreptului de autor?

Capitolul V. Licențierea activității în domeniul audiovizualului

Este acest capitol V? Are nevoie de "difuzare"?

Art. 88. Dispoziții generale

(2) Pentru un proces clar ar fi de preferat un regulament "ad hoc".

(6) Vă sugerăm ca model formularea AVMSD.

Art. 90. Licența audiovizuală

În alin. (4), salutăm licență pe o perioadă de nouă ani, pentru că acest lucru dă o șansă mai bună de a recupera investițiile.

Art. 91. Conținutul licenței audiovizuale

Sugerăm că ar fi util pentru a include, de asemenea, în conținutul licenței obligația de a respecta legea, codul/codurile Consiliului, de a oferi Consiliului informațiile solicitate, de a menține și păstra înregistrările.

Există, de asemenea, o nevoie în acest articol de a solicita Consiliului să declare motivele pentru care le-a acordat sau nu le-a acordat o licență, și de a acorda solicitanților de licență dezamăgiți dreptul de recurs, dacă acest lucru nu este prevăzut la articolul 86 (1) .

Art. 92. Concursul pentru acordarea licenței audiovizuale

Vă sugerăm că ar fi util să se includă în (f) necesitatea de a demonstra modul în care serviciul propus contribuie la diversitatea și pluralitatea de servicii de programe disponibile în prezent, de altfel, ca și la articolul 92 alineat (10) lit. (c); la litera (h) – a prevedea clar necesitatea ca solicitantul să fie în măsură să demonstreze capacitatea lui tehnică, precum și cea financiară de a realiza serviciul.

(9) perioada de timp este prea scurtă pentru a permite o examinare corectă. Sugerăm să fie prelungită la cel puțin 3 luni, cu o dispoziție de prelungire, în cazuri foarte complexe.

(12) Timpul acordat pentru a începe un serviciu nou este prea scurt. În Germania, perioada este de până la 3 ani! Am sugera un minim de un an.

Art. 94. Prolungirea de drept a licenței audiovizuale acordată prin concurs

Prolungirea automată este problematică. Procesul necesită o evaluare dacă prestatorul continuă să-și îndeplinească misiunea prevăzută de licență originală, și o considerare dacă serviciul mai contribuie la diversitate și pluralitate. Am sugera, că trebuie să existe o limită de câte ori poate fi prelungită o licență fără concurs. Se poate, desigur, să fie re-acordate, dar supuse concurenței.

Art. 96. Anularea licenței audiovizuale

Propunem: introducerea cuvântului "poate" înainte de "anulează", deoarece acest lucru ar trebui să fie un proces discreționar.

96 (b) nu ar trebui să facă trimitere la articolul 92 alineatul (12) și (13). Acest articol, nu ar trebui să includă o trimitere la "eșecul persistent pentru a se conforma cu codurile Consiliului sau alte cerințe ale legii"?

Art. 97. Libera retransmisie

Alineatul (3), literele (a) și (b), făcând trimiteri la articolele 10 și 11 din Codul Audiovizualului merge mai departe decât articolul 3 din AVMSD.

Vă recomandăm insistent eliminarea acestei referințe și înlocuirea ei cu criteriile și modul de redactare a articolului 3 din AVMSD, în scopul de a evita non-conformitatea cu directiva.

Art. 101. Modificarea licenței tehnice

Având în vedere modificarea semnificativă a licenței, vă sugerăm, în conformitate cu CoE S / J, că acest articol trebuie să includă o perioadă minimă de preaviz de cel puțin șase luni, astfel încât furnizorul să notifice publicul.

Art. 102. Retragera licenței tehnice

Am sugera ca prevederea de la lit. a) să fie modificată pentru a stabili clar că retragerea licenței intervine în cazul încălcărilor majore și persistente.

Secțiunea II. Regimul juridic al proprietății în domeniul audiovizualului

Art. 105. Limitarea concentrării proprietății în domeniul audiovizualului

Pentru a face clară importanța Consiliului în încurajarea și asigurarea concurenței, vă sugerăm să înlocuiți cuvântul "proteja" cu "a încuraja protejând în același timp".

Nu pare a fi o repetare a alin. (4) în alin. (5)...

Art. 107. Licitarea pentru măsurarea cotelor de audiență

Se pare că există o greșeală de scriere în (3). (Nu exista – nota autorilor)

CAPITOLUL VI. Radiodifuzorii publici

Art. 109. Misiunea radiodifuzorului public

Salutăm formularea clară a misiunii și rolului radiodifuzorului public, dar, din nou, există prea multe detalii în acest capitol complex, inclusiv cu privire la structura de conducere a radiodifuzorului public. Multe ar putea fi stabilite ca principii și detalii de către consiliul de supraveghere, care să le pună în aplicare.

În această clauză, vă recomandăm ca lit. f) să devină b), astfel subliniind rolul important de informare, educare și divertisment.

La litera c) vă sugerăm înlocuirea sintagmei "menținerea și dezvoltarea conștiinței naționale" cu "reflectarea și promovarea culturii Republicii Moldova", deoarece acest lucru ar fi un mandat mai clar.

Art. 111. Obiectul de activitate al radiodifuzorului public

În conformitate cu S / J al Consiliului European, propunem ca lit. a) să includă și programe pentru copii, și programe care reflectă diversitatea culturală a Republicii Moldova.

Art. 112. Independența editorială a radiodifuzorului public

Din nou, o declarație importantă, dar este neclară sintagma din alineatul (3) - "accesul angajaților de specialitate la informație". Ce ar putea fi?

Art. 113. Atribuțiile radiodifuzorului public

Acest lucru din nou, stabilește o declarație clară a așteptărilor și obligațiilor, dar vă sugerăm câteva modificări pentru a asigura o mai mare claritate, în conformitate cu standardele europene.

Noi propunem ca lit. b), care se referă mai clar la misiune decât la atribuții, să fie inclusă în articolul 109. Propunem în lit. a) înlocuirea sintagmei "să asigure informarea complexă, imparțială, echidistantă a publicului, respectând echilibrul politic" cu "să asigure informarea exactă, imparțială, obiectivă a publicului". Imparțial presupune echilibru.

Referitor la lit. c) nu suntem siguri cum un radiodifuzor poate promova valorile civilizației, de aceea propunem în schimb: "contribuie la dezvoltarea și difuzarea de creații intelectuale și artistice și de cunoaștere socială, economică, științifică și civică".

Din lit. d) propunem eliminarea cuvântului "fidel", așa cum nu suntem convinși că această formulare este compatibilă cu imparțialitatea și obiectivitatea.

În lit. e) propunem înlocuirea sintagmei "jurnalism civic", cu "jurnalism în interesul public."

Ar trebui să existe o cerință privind obligațiunea PSB de a recruta personal care să reflecte diversitatea societății moldovenești?

Art. 114. Drepturile radiodifuzorului public

Alineatul (1), lit. a), este clar, are menirea de a reflecta articolul 15 din AVMSD. Dar el ridică problema dacă radiodifuzorii comerciali au drepturi similare.

Art. 115. Funcționarea radiodifuzorului public

Aceasta și următoarele secțiuni referitoare la organizare și gestionare oferă o mulțime de detalii care ar fi mai bine să rămână la discreția PSB.

Alineatul (6) pare înțelept, din motive de continuitate a afacerii la sfârșitul mandatului directorului general.

Art.116. Atribuțiile Comitetului managerial

Acest lucru este foarte detaliat pentru o lege și ar putea fi lăsat la latitudinea Consiliului de Supraveghere pentru a specifica.

Art. 117. Directorul General

Din nou, prea detaliat. În alineat (3) cum prevederile de la litera (b) corespund cu cele de la litera (a)?

În alineat (10), suntem din nou preocupați de independența radiodifuzorului public. Este greșit, în principiu, ca Directorul General să fie demis în cazul în care raportul anual este respins de Parlament. Parlamentul ar trebui să aibă doar puterea de a pune întrebări.

Noi propunem să fie eliminată această clauză.

Art. 118. Caietul de Sarcini

În alineat (3), vă sugerăm includerea unei obligațiuni de a stabili declarații ale politicii de programe pentru fiecare dintre serviciile radiodifuzorului public.

Art. 119. Proprietatea radiodifuzorului public

La litera (c), interdicția se pare prea strictă. În Germania și Marea Britanie radiodifuzorul public joacă un rol important în viața culturală prin organizarea de concursuri pentru tineri autori, muzicieni și așa mai departe, și prin atribuire de premii bănești (cash).

Art. 120. Bugetul radiodifuzorului public

În alineat (5), nu înțelegem sensul sintagmei "pentru asigurarea pazei".

Care și cum este bugetul care urmează să acopere serviciul de programe? Nu există nici o mențiune aici. Ar fi util de a lua în calcul inflația?

(f) și (i) se repetă.

Cum va fi executată prevederea din lit. (h)?

Art. 121. Taxa de abonament

Vor apărea probleme cu valoarea declarației de non-plată pe proprie răspundere, fără o monitorizare complexă a regimului de colectare. Alineat (5) – nu sunt prea multe categorii scutite de taxă?

Art. 123 Constituirea Consiliului de Supraveghere al radiodifuzorului public

Din nou, avem preocupări ce țin de process, de calificările candidaților și de independența lor.

Noi propunem:

În alineat (1) teza inserarea să indice: candidații vor reprezenta societatea moldovenească, va fi asigurat un echilibru de gen adecvat.

În alineat (2) (a), despre posturile vacante, să prevadă solicitări din partea organizațiilor importante ale societății civile și (b), să prevadă prelungirea perioadei. 15 zile este prea puțin în cazul în care există un număr de candidați. Suntem, de asemenea, îngrijorați de faptul ca, potrivit lit. (c), comisia de specialitate să nu fie dominată de partidul majoritar.

În (5) (c), vom presupune că aceasta nu înseamnă atingerea vârstei de pensionare.

Art. 125. Competențele și atribuțiile Consiliului de Supraveghere

Din nou, acestea sunt foarte detaliate. Alineatul (1) (e) diminuează atribuția importantă a Consiliului - să asigure conducerea strategică, dar nu micro-managementul PSM în interes public.

Acest articol, de asemenea, trebuie să solicite membrilor Consiliului să țină un registru al adresărilor publice.

Art. 126. Organizarea și Funcționarea Consiliului de Supraveghere

Un set util al cerințelor, dar foarte detaliat. Probabil, ar trebui să fie clar că se aplică, de asemenea și dispozițiile de incompatibilitate, prevăzute în articolul 124. Avem preocupări majore cu privire la alineatele (9) și (10). A se vedea un comentariu la articolul 128.

Art. 128. Controlul activității Consiliului de Supraveghere

Din nou, o preocupare majoră cu privire la independență, ca și în cazul Consiliului Audiovizualului. CS trebuie să răspundă în fața Parlamentului, dar să nu fie controlat de aceasta. Prin urmare, raportul anual ar trebui să fie prezentat Parlamentului, care poate să discute și problema consiliului de administrație, poate să aducă critici puternice pe care consiliul să le ia în considerare, dar să nu respingă raportul și, implicit, să demită președintele.

Noi propunem ca această clauză să fie eliminată sau complet rescrisă, în lumina celor de mai sus.

Art. 129. Producătorii independenți

Aceasta este în mod normal, o cerință privind și radiodifuzorii comerciali. Propunem o ajustare în conformitate cu art. 15 AVMSD.

CAPITOLUL VII. Radiodifuzorii comunitari

Nu sunt comentarii.

CAPITOLUL VIII. Dispoziții finale

Nu sunt comentarii.